

TER BESLISSING
Aan
de minister

*Zie opmerkingen bij nota.
+ enkele opmerkingen in brief*

J. v. L. 4/13

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief appreciatie slotrapportage Kwartiermakers
toekomst accountancysector

Aanleiding

Op 21 november 2023 hebben de Kwartiermakers toekomst accountancysector ('kwartiermakers') hun slotrapportage "Druk en tegendruk" gepubliceerd. Dit rapport is door uw voorganger aangeboden aan de Kamer. De volgende stap is dat u dit rapport voorziet van uw appreciatie.

Datum

19 januari 2024

Notanummer

2024-0000174015

Bijlagen

1. Kamerbrief

*4/13 ontvangen.
Mog g.b.
zerd.*

Beslispunten

1. Stemt u in met de Kamerbrief over de slotrapportage? Indien u akkoord gaat met de Kamerbrief (bijlage 1) dan wordt u verzocht deze te tekenen. Wij zullen op pagina 6 de PM voor verzending vervangen met de juiste datum.
2. Stemt u in met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- De kwartiermakers zijn kritisch over de voortgang en veranderingsbereidheid van de accountancysector. Het gaat te traag en meer stappen zijn nodig. U geeft aan dat u deze conclusies teleurstellend vindt en u roept daarom de accountantsorganisaties en de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op om aan de slag te gaan met de aanbevelingen. U geeft aan dat u met het wetsvoorstel 'Wijzigingswet accountancysector' uw aandeel levert.
- U steunt de voorstellen van de kwartiermakers tot enkele no regret-maatregelen. Deze zien op het boekhoudkundig scheiden van de winst- en verliesrekening van de audit- en adviestak en kunnen de variabele beloning van de mensen in de audittak beperken tot kwaliteitscriteria. U vraagt de sector om dit op te pakken.
- Volgens de kwartiermakers is het nu niet opportuun om structuurwijzigingen aan te brengen of andere ingrijpende overheidsmaatregelen te treffen, maar u geeft aan dat u (in lijn met de aanbeveling van de kwartiermakers) dergelijke maatregelen niet uitsluit indien de sector de aanbevelingen van de kwartiermakers zelf niet oppakken.
- Over de NBA schrijft u dat u de bevindingen van de kwartiermakers ("kwetsbaar en vatbaar voor behoudzucht") zorgelijk vindt. Zij constateren dat dat veel werk is verricht, maar dat meer en sneller stappen gezet moeten worden. U kondigt daarom aan om als systeemverantwoordelijke te onderzoeken of de kwaliteit van het huidige stelsel van beroepsreglementering voldoende geborgd is.

- De Expertgroep Educatie adviseert tot modernisering van de beroepsprofielen van accountants en van het stelsel van opleiding, examinering en toezicht. De kwartiermakers onderschrijven dit advies. Ook u omarmt dit advies maar maakt duidelijk dat u verwacht dat de sector zelf hiermee aan de slag gaat.
- U geeft aan geen opvolging te geven aan de oproep van de kwartiermakers om de drempels tot het verkrijgen van een vergunning door accountantsorganisaties om organisaties van openbaar belang te krijgen te vereenvoudigen. Er is weliswaar schaarste in de controlecapaciteit, maar u zegt van mening te zijn dat de extra waarborgen in Nederland belangrijk zijn met het oog op de kwaliteit van de wettelijke controle van OOB-organisaties. Daartegenover schrijft u dat NL zich heeft ingezet voor het verhogen van de controlegrens en dat deze is verhoogd met 25%.
- U refereert in uw Kamerbrief aan uw brief ovr de Verklaring omtrent Risicobeheersing (VOR) en ondersteunt de oproep voor een discussie over de Verklaring omtrent Levensvatbaarheid (VOL).

Toelichting

- Sinds het begin van deze eeuw is er als gevolg van boekhoudschandalen veel aandacht voor de tekortschietende kwaliteit van de sector. Naar aanleiding van de bevindingen uit kritische rapporten en trajecten heeft de minister van Financien in 2020 besloten de Commissie toekomst accountancysector (Cta) in te stellen die met aanbevelingen gekomen is. Toen is besloten tot aanstelling van twee kwartiermakers om voor een periode van 3,5 jaar opvolging te geven aan een deel van de maatregelen. Een ander deel van de aanbevelingen moest wettelijk worden verankerd.
- In de bijlage bij deze notitie staat een overzicht van uw reactie op alle individuele aanbevelingen van de kwartiermakers.

Communicatie

Voorstel is om via de socials (Twitter en LinkedIn) te wijzen op deze brief. De kwartiermakers hebben eerder interviews gegeven aan NRC en FD. Verwachting is dat deze kranten ook aandacht zullen besteden aan uw reactie. Recentelijk gaat er met name aandacht uit naar de examenfraude van Nederlandse accountants. Dit raakt aan het advies van de kwartiermakers om het stelsel van opleiding, examinering en toezicht te herzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 14 december 2023 is het Wetsvoorstel Wijzigingswet Accountancysector ingediend bij de Tweede Kamer. Momenteel staat de inbreng van het wetsvoorstel gepland op 2 april 2024. Voor het wetsvoorstel heeft de Kamer een wetenschapstoets op 14 maart gepland. De Commissie Financiën heeft gevraagd uiterlijk 6 maart a.s. de appreciatie van de slotrapportage van de Kwartiermakers toekomst accountancysector te ontvangen. De Tweede Kamer heeft aangegeven het wetsvoorstel, de slotreportage en enkele gelieerde stukken te willen behandelen nadat de Kabinetsreactie op de slotrapportage van de kwartiermakers is ingediend.
- Voor deze Kabinetsreactie op de slotrapportage van de kwartiermakers staat de inbreng van feitelijke vragen gepland op 2 april.
- In het Commissiedebat Accountancy van 30 maart 2023 heeft het lid Alkaya (SP) aangegeven dat hij de slotrapportage graag zou ontvangen voor het Wetsvoorstel toekomst accountancysector. De slotrapportage is ingediend op 21 november 2023 en het wetsvoorstel op 14 december 2023. Hiermee is voldaan aan deze vraag.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage: overzicht aanbevelingen kwartiermakers en uw reactie

Overzicht	
Aanbevelingen Kwartiermakers en de reactie op deze aanbevelingen	
Aanbeveling	Reactie
Algemeen	
De AFM dient goed gefinancierd en bewapend te blijven om het beroep scherp te houden, zowel t.a.v. de accountants als de accountantsorganisatie	U vindt dit een belangrijk punt en zal hierover in gesprek blijven met de AFM
Houd voldoende druk op prikkels binnen het huidige systeem	U schrijft dat uw bijdraagt aan deze tegendruk door het ingediende wetsvoorstel en mogelijke externe interventies niet uit te sluiten.
Evalueer drie jaar na inwerkingtreding van de wet of de kwaliteit van de wettelijke controle is verbeterd en beoordeel of verdere ingrepen in het structuurmodel noodzakelijk zijn	U geeft aan deze aanbeveling over te nemen. Is onderdeel van het wetsvoorstel.
Bewaak voortgang voorstel VOR van de schragende partijen. Als het voorstel niet gehaald wordt dan wettelijke verankering	U verwijst naar het akkoord om de VOR op te nemen in de Corporate Governance Code en naar uw reactie over het voorstel van de VOR.
Verhoog de drempelwaarden in de accountingrichtlijn (in aanvulling op de inflatiecorrectie)	U geeft aan zich hiervoor te hebben ingezet en dat de Commissie heeft ingestemd om de controlegrens te verhogen met 25%.
Agendeer de bespreking van de voortgang van onze aanbevelingen en aanmoedigen, houd het levend en spreek elkaar aan bij het niet-nakomen hiervan	U geeft aan betrokken te blijven of gesprekken te blijven houden met de betrokken partijen op de verschillende onderwerpen en aanbevelingen.
1. Audit Quality Indicators	
Wetsvoorstel in huidige vorm z.s.m. in werking	U geeft aan dat het voorliggende wetsvoorstel de uitgewerkte set Audit Quality Indicators bevat.
Herstart project ter ondersteuning implementatie AQI's	U geeft aan dat NBA heeft aangegeven de accountantsorganisaties te ondersteunen bij de implementatie
Aggregeer informatie over de kwaliteit op sectorniveau, pak informatieverschaffing over de kwaliteit weer op zodat ontwikkelingen in de kwaliteit over de jaren heen zichtbaar worden	U geeft aan dat het van belang is dat een goed beeld ontstaat van de kwaliteit (op sectorniveau). U kijkt daarbij uit naar de onderzoeksrapporten van de AFM.
Voorkom dubbele rapportage van kwaliteitsindicatoren	U roept de betrokken partijen op om voortvarend aan de slag te gaan met de aanbeveling.

2. Structuur	
Zorg voor transparantie over geldstromen audit en advies voor OOB-accountantsorganisaties en de top 20 reguliere vergunninghouders door middel van een gescheiden winst- en verliesrekening en detotale winstdeling	U steunt deze aanbeveling. U geeft daarbij aan dat u met de accountantsorganisaties hierover in gesprek gaat. U sluit verder maatregelen niet uit.
Beperking variabele beloning tot kwaliteitscriteria voor OOB-accountantsorganisaties en de top 20 reguliere vergunninghouders	Idem.
Beperk commerciële prikkels in structuur variabele beloningen van accountants en verslaglegging hierover voor OOB-accountantsorganisaties en de top 20 reguliere vergunninghouders	Idem.
3. Cultuur	
Opstellen van een code voor commissarissen bij accountantsorganisaties	U onderschrijft de oproep van de kwartiermakers.
Blijf vanuit een gezond wantrouwen betrokken bij de sector. Een simpel vertrouwen is niet voldoende	U geeft aan betrokken te blijven bij de sector.
Verbeter de professioneel-kritische houding van de individuele accountant en zorg dat accountants binnen de accountantsorganisatie hier goed invulling aan kunnen geven	U geeft aan dat het intern toezicht (de rvc's) verantwoordelijk zijn om cultuurverandering aan te jagen en dat u middels het wetsvoorstel de interne toezichtsrol hebt versterkt.
Geef ruimte aan de accountant om transparantie te kunnen bieden. Daar hoort bij: ruimte in het spreekrecht in de algemene vergadering	U geeft aan dat u verwacht dat de besturen van de accountantsorganisaties een kwaliteitsgerichte cultuur dienen te stimuleren.
Houd de route naar structuurwijzingen open als mogelijke ingreep in de structuur van de sector	U geeft aan dat u de route naar structuurwijzingen openhoudt om druk te houden op de accountancysector.
4. Fraude en 5. (dis)continuïteit	
Houd structureel (thematisch) toezicht op fraude	U geeft aan dat de AFM fraude op de agenda van 2024 heeft staan.
Voortrekkersrol in verbreden transparantie fraude en (dis)continuïteit naar bevindingen	U geeft aan dat u verwacht dat de NBA hier een leidende rol neemt.
Ontmoedig gebruik van standaardteksten in transparantie omtrent fraude en (dis)continuïteit	Idem.
Oprichten expertisecentrum fraude met forensische expertise; NBA neem voortouw	Idem.
Veranker fraude en continuïteit in de cultuur; NBA neemt regie	Idem.
Versterk de professioneel-kritische houding t.a.v. fraude en (dis)continuïteit (o.a. door educatie)	Idem.

besprek
quacq hoe
we dit
oppakken.
En hoeveel
tijd we nodig
hebben

hoe 2024
we dit
echt iel
gebeurt?

Neem leidende rol in discussie over vormgeving verklaring omtrent levensvatbaarheid (VOL)	U geeft aan dat u verwacht dat de gecontroleerde entiteiten en de NBA hierover in discussie gaan.
6. Innovatie	
Neem als bestuur leiding over gebruik van technologie, leg dit niet bij individuele controleteams	U geeft aan dat accountantsorganisaties zelf aan zet om innovatieve toepassingen in te zetten.
Heb lef om te experimenteren met nieuwe technieken en toepassingen	U geeft aan dat accountantsorganisaties zelf aan zet om innovatieve toepassingen in te zetten.
Benut / stimuleer de InnovationHub die de AFM biedt voor toepassing van nieuwe innovaties	U schrijft dat accountantsorganisaties gebruik kunnen maken van faciliteiten zoals de InnovatieHub van de AFM.
7. Educatie	
Stel de beroepsprofielen vast	U steunt de aanbevelingen van de kwartiermakers. U schrijft dat u een Plan van Aanpak verwacht van de sector.
Werk aan een grondige herijking van de opleiding met als vertrekpunt de beroepsprofielen	Idem.
Vereenvoudig en wijzig het stelsel van toezicht op de (permanente) opleidingen	Idem.
Evaluatie permanente educatie en monitoring naleving	Idem.
Stel een onafhankelijk voorzitter of aanjager aan voor centrale regievoering op aanbevelingen expertgroep Educatie	Idem.

en het plan maken wat er moet hebben en dan kritisch volgen zodat echt vooruitgang wordt geboekt.

Mi na teleurstellende vooruitgang des doels omzeer een posit. vooruit ont. Het voorrecht echt beter en ons op de da. Wordt mi leved op de proef gerdelen